

v evropské politice (17. 4. – 23. 4. 2017)

Událost týdne:

23. dubna zvítězil v prvním kole prezidentských voleb ve Francii centrista Emmanuel Macron s 23,75 % hlasů. Do druhého kola společně s ním postoupila kandidátka krajní pravice a předsedkyně Národní fronty Marine Le Penová, jež získala 21,53 % hlasů. Kandidát umírněné pravice a někdejší favorit voleb Francois Fillon zůstal s 19,91 % hlasů na nepostupové třetí příčce. Průzkumy před druhým kolem, které se uskuteční za dva týdny, jasně favorizují Macrona. Le Penovou by měl porazit v poměru asi 62:38 procentům. Le Penová označila postup do druhého kola za „historický výsledek“. Volby doprovázela přísná bezpečnostní opatření. Po vyhlášení předběžných výsledků propukly na pařížském náměstí Bastily nepokoje zhruba 300 odpůrců současného francouzského establishmentu.

17. dubna demonstrovalo v Istanbulu kolem tří tisíc lidí proti výsledkům referenda z předcházejícího dne, v němž Turci těsnou většinou 51,4 % odsouhlasili změny turecké ústavy vedoucí k přeměně parlamentního systému na prezidentský. Část turecké opozice zpochybnila výsledky referenda a zažádala o jejich zrušení, neboť do nich byly započteny i hlasovací lístky, jež nebyly opatřeny oficiálním razítkem. To kritizovali i pozorovatelé z OBSE či Svaz tureckých právníků. Turecký prezident Recep Tayyip Erdogan označil kritiku za politicky motivovanou. Opoziční Lidová republikánská strana (CHP) se chce bránit u tureckého nejvyššího správního soudu či u Evropského soudu pro lidská práva.

18. dubna oznámila britská premiérka Theresa Mayová, že zamýšlí kvůli rozdělené britské politické scéně v důsledku brexitu uspořádat 8. června předčasné volby. Chce si tím zajistit jasný mandát při jednáních s EU o brexitu. Dle průzkumů by vládní konzervativce volilo 45 % lidí, druhé Labouristy asi 25 %. Následující den posvětil záměr Mayové i britský parlament.

19. dubna informovala agentura ČTK s odvoláním na ukrajinská a ruská média, že Mezinárodní soudní dvůr v Haagu pouze částečně vyhověl žádosti Ukrajiny týkající se potrestání Ruska. Zamítl ukrajinský požadavek o předběžné opatření vůči Rusku za financování terorismu, jež má dle Kyjeva Moskva páchat podporou proruských separatistů v Donbasu. Vyhověl však požadavku na předběžné opatření v otázce diskriminace menšin na anektovaném poloostrově Krym, když Rusko vyzval, aby neznemožňovalo krymským Tatarům neformální shromažďování v tzv. medžlisu a aby zajistilo tamním Ukrajincům vzdělávání v jejich jazyce.

20. dubna byl na pařížské třídě Champs-Élysées zastřelen policista sedící v automobilu, jenž čekal na semaforech. Dva další policisté byli vážně zraněni. Útočnicka, který seděl v okolo projíždějícím voze, policie zastřelila. Dle francouzských médií se jednalo o 39letého francouzského islámského radikála a druhý útočník má být na útěku. Podle francouzského prezidenta Francois Hollanda se pravděpodobně jednalo o teroristický čin.

21. dubna zadržela německá policie muže držícího německé i ruské občanství, jehož podezřívá z útoku na autobus fotbalistů Dortmundu z předcházejícího týdne. Nemělo se jednat o teroristický útok, jak se původně policie domnívala. Důvodem měly být burzovní spekulace kalkulující s pádem ceny akcií klubu v důsledku bombového útoku.

23. dubna rozhodli delegáti sjezdu německé pravicově-populistické Alternativy pro Německo (AfD), že do podzimních spolkových voleb stranu povede místopředseda Alexander Gauland a přední kandidátka zemské organizace AfD v Bádensko-Württembersku Alice Weidelová. Předsedkyně AfD Frauke Petryová již dříve oznámila, že nepovede kandidátku kvůli vnitřním sporům ve straně. Delegáti přijali i předvolební program AfD, který navrhuje učinit přítrž vstřícné přistěhovalecké politice či vystoupit z eurozóny. Zejména první den sjezdu v Kolíně nad Rýnem provázely bouřlivé demonstrace odpůrců strany. Preference AfD dle posledních průzkumů klesají a pohybují se mezi osmi a deseti procenty.

Telegraficky

- Dne 18. dubna demonstrovalo několik tisíc Slováků v Bratislavě proti korupci. Akci uspořádali studenti jako výraz nesouhlasu proti nevyšetřování korupčních kauz na Slovensku.

© CEVRO, z. s. 2017

www.cevro.cz, info@cevro.cz

Zpracovala: Natálie Maráková

